

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

ፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ

FEDERAL NEGARIT GAZETA

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

አሥራሦስተኛ ዓመት ቁጥር ፶፱
አዲስ አበባ ነሐሴ ፳፱ ቀን ፲፱፻፺፱

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

13th Year No. 59
ADDIS ABABA 4th September, 2007

ጣ ው ጫ

CONTENTS

አዋጅ ቁጥር ፳፻፵፰/፲፱፻፺፱ ዓ.ም

Proclamation No. 548/2007

የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አዋጅ... ፲፰ ፎሊዮ

Multimodal Transport of Goods Proclamation ... Page 3867

አዋጅ ቁጥር ፳፻፵፰/፲፱፻፺፱

PROCLAMATION NO.548/2007.

የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አዋጅ

MULTIMODAL TRANSPORT OF GOODS PROCLAMATION

የኢትዮጵያ ህዝብና መንግሥት ዋና ዓላማ የሆነውን ጠንካራ የኢኮኖሚ ግንባታና ሁለንተናዊ ዕድገት ሰውን ለማድረግ ንግድና ትራንስፖርት ሊነጣጠሉ በማይችሉበት ሁኔታ ተሣሥረው የሚገኙ ከመሆኑም በላይ ትራንስፖርት ለዓለም ዐቀፍ ንግድ፣ ለክልላዊ ዓለም ዓቀፍ ውህደት እና የተመጣጠነ ብሔራዊ ዕድገት ለማረጋገጥ ቁልፍ ሚና የሚጫወት የኢኮኖሚ ዘርፍ በመሆኑ፤

Whereas, strong economy is the major objective of the Government of Ethiopia and to this effect trade and transport are inextricably linked. Transport is a key sector for international trade, for regional integration and for ensuring a balanced national development.

ወጪና ገቢ ዕቃዎችን ከማስተናገድ በተያያዘ ሁኔታ የወደብ ላይ ዕቃ አያያዝ፣ ዕቃን ወደብ ላይ መጋዘን ውስጥ ማቆየት፣ የጉምሩክና የወደብ መብት የማስፈጸምና ከሰነድ ጋር በተያያዘ መልኩ ሌሎች ሥነ ሥርዓቶችን ማስፈጸሙ ጊዜ ወላጅ ብቻ ሳይሆን ከፍተኛ ወጪ የሚያስከትል በመሆኑ መልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አሠራርን በመተግበር የተፋጠነ የትራንዚት ሎጂስቲክስ አገልግሎት መስጠት የተጠቀሱትን ችግሮች በማቃለል ረገድ ከፍተኛ ጠቀሜታ የሚያስገኝ በመሆኑ፤

Whereas, cost related to transit transport of import and export goods shore handling, storage, procedures in port and customs clearance and other related time consuming documentation processes are costly for our country. Recognizing that international multimodal transport is one means of facilitating efficient and cost effective transit logistic service of our country's international trade.

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት አንቀጽ ፶፯/፩/ መሠረት የሚከተለው ታውጇል፡፡

NOW, THEREFORE, in accordance with Article 55 (1) of the constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, it is hereby proclaimed as follows:-

የንዱ ዋጋ
Unit Price 6.40

ነጋሪት ጋዜጣ ፖ.ሣ.ቁ. ፱፻፩
Negarit G. P.O.Box 80001

ክፍል አንድ
ጠቅላላ

፩. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ “የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አዋጅ ቁጥር ፳፻፵፮/፲፱፻፲፱” ተብሎ ሲጠቀስ ይችላል።

፪. ትርጓሜ

በዚህ አዋጅ ውስጥ፡-

- ፩/ «ዓለም አቀፍ መልቲ ሞዳል ትራንስፖርት» ማለት ቢያንስ በሁለት የተለያዩ የማንኛውም ዓይነቶች፣ ወጥ በሆነ የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ውል መሠረት መልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ ከአንድ የተወሰነ ቦታ ተረክቦ በማንኛውም ሌላ አገር ውስጥ የሚገኝ የማስረከቢያ ቦታ ለማስረከብ የሚደረግ የማንኛውም ሥራ ነው። በአንድ አይነት ማንኛውም ተጓዥ የመጣን ዕቃ ተቀብሎ ማድረስ እንደ መልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አይቆጠርም፤
- ፪/ «መልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ» ማለት ማንኛውም ሰው በራሱ ወይም በአሱ ስም በሚሰራ ሌላ ሰው አማካይነት የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ውል የተዋዋለ እና ዋና ሆኖ የሚሰራ ወይም በመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ክንውን የሚሳተፍ እና ስለ ውሉ አፈፃፀም ኃላፊ የሆነ ሰው ማለት ነው፤
- ፫/ «የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ውል» ማለት ዓለም አቀፍ የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ የመጫኛ ዋጋ ተከፍሎ የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርትን ለመፈፀም ወይም እንዲፈፀም ለማድረግ የተደረገ ውል ነው፤
- ፬/ «የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ሰነድ» ማለት የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ውል መኖሩን፣ እቃው በመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ ኃላፊነት ስር ያለ መሆኑን እና አከናዎኝም በውሉ ድንጋጌ መሠረት እቃውን ለማስረከብ ግዴታ ያለበት መሆኑን የሚያረጋግጥ ሰነድ ነው፤
- ፭/ «ዕቃ ላኪ» ማለት ማንኛውም ከመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ ጋር የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ውል የፈፀመ ወይም ማንኛውም በላኪው ስም ወይም ላኪውን ወክሎ በመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ውሉ መሠረት ዕቃ ለመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ ያስረከበ ሰው ማለት ነው፤

PART ONE
GENERAL

1. Short Title

This Proclamation may be cited as "Multimodal Transport of Goods Proclamation No. 548/2007"

2. Definitions

In this Proclamation :-

- 1/ "International Multimodal Transport" means the carriage of goods by at least two different modes of transport on the basis of a multimodal transport contract from a place at which the goods are taken in charge by the multimodal transport operator to a place designated for delivery. The operations of pick-up and delivery of goods carried out in the performance of a unimodal transport contract, as defined in such contract, shall not be considered as multimodal transport ;
- 2/ "Multimodal Transport Operator" means any person who on his own behalf or through another person acting on his behalf concludes a multimodal transport contract and who acts as a principal, not as an agent or on behalf of the consignor or of the carriers participating in the multimodal transport operations, and who assumes responsibility for the performance of the contract ;
- 3/ "Multimodal Transport Contract" means a contract whereby an international multimodal transport operator undertakes, against payment of freight, to perform or to effect the performance of a multimodal transport ;
- 4/ "Multimodal Transport Document" means a document which evidences a multimodal transport contract, the taking in charge of the goods by the multimodal transport operator, and an undertaking by him to deliver the goods in accordance with the terms of that contract ;
- 5/ " Shipper" means any person by whom or in whose name or on whose behalf a multimodal transport contract has been concluded with the multimodal transport operator, or any person by whom or in whose name or on whose behalf the goods are actually delivered to the multimodal transport operator in relation to the multimodal transport contract ;

፮/ «ዕቃ ተረካቢ» ማለት እቃውን ለመረከብ መብት ያለው ሰው ማለት ነው።

፯/ «ዕቃ» ማለት ማንኛውም ንብረት ሆኖ የቁም ከብቶችን፣ እንዲሁም ኮንቴይነሮችን፣ የዕቃ ማሸጊያ ሣጥን (ፖሌትስ) ወይም ተመሳሳይ ዕቃ የሚታሸግበት ወይም በዕቃ አስረካቢው የሚሰጡ ማናቸውም የዕቃ ማሸጊያዎችን ይጨምራል።

፰/ «ሰው» ማለት በተፈጥሮ ወይም በሕግ ሕጋዊ ሰውነት የተሰጠው ማለት ነው።

፱/ «ማስረከብ» ማለት፡-

i/ ሊተላለፍ የሚችል የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ሰነድ በሚሆንበት ጊዜ ዕቃውን ለተረካቢው ወይም ለመረከብ መብት ላለው ማናቸውም ሰው ማስረከብ ወይም በቁጥጥሩ ስር እንዲሆን ማድረግ ማለት ነው።

ii/ ተላላፊ ያልሆነ የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ሰነድ በሚሆንበት ጊዜ ዕቃውን ለተረካቢው ወይም በተረካቢው ስም እንደተረካቢው ሆኖ ለመረከብ ስልጣን ለተሰጠው ማናቸውም ሰው ማስረከብ ወይም በቁጥጥሩ ሥር እንዲሆን ማድረግ ማለት ነው።

፲/ «የተላለፈለት» ማለት ለእሱ ጥቅም ሲባል በዕቃው ላይ ያለ መብት የተላለፈለት ሰው ሲሆን፣ ተከታታይ የማስተላለፍ ተግባር ከተደረገ በመጨረሻ የተላለፈለት ሰው ማለት ነው።

፲፩/ «ማስተላለፍ» ማለት ሊተላለፍ በሚችል የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ሰነድ ላይ ዕቃ ተቀባዩ ወይም ሰነዱ የተላለፈለት ሰው ሰነዱ ላይ ፊርማውን በመጨመር ከመመሪያ ጋር በሰነዱ ላይ የተመለከተው ንብረት ባለቤትነት ተለይቶ ለታወቀ ሰው እንዲተላለፍ ማድረግ ነው።

፲፪/ «ስፔሻል ድርድር ራይት /ኤስዲአር/» ማለት በጥቅል ወይም በኪሎ ግራም የተጠቀሰው የአንጓጓዣ የኃላፊነት መጠን የዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት አሰራርን መሠረት በማድረግ ገንዘቡ ከሚከፈልበት አገር ጋር ተመጣጣኝ የሆነ የምንዛሪ ተመን ማለት ነው።

፲፫/ «ኃላፊነት መውሰድ» ማለት ዕቃው ለመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ መሰጠቱንና እርሱም ዕቃውን ለማንጓዝ መቀበሉን ማረጋገጥ ማለት ነው።

፲፬/ «የትራንስፖርት አይነት» ማለት እቃዎችን በመንገድ፣ በአየር፣ በባቡር፣ ወይም በባህር የማንጓዝ ዘዴ ነው።

6/ "Consignee" means the person entitled to take delivery of the goods ;

7/ "Goods" means any property including live animals as well as containers, pallets or similar articles of transport or packaging, supplied by the consignor.

8/ " Person" means physical or juridical person having legal personality;

9/ " Delivery Means:-

(i) in the case of a negotiable multimodal transport document, delivering of the goods to or placing the goods at the disposal of, the consignee or any other person entitled to receive it;

(ii) in the case of non-negotiable multimodal transport document, delivering of the goods to or placing the goods at the disposal of, the consignee or any person authorized by the consignee to accept delivery of the goods on his behalf;

10/ "Endorsee" means the person in whose favor an endorsement is made, and in the case of successive endorsement, the person in whose favor the last endorsement is made;

11/ "Endorsement" means the signing by the consignee or endorsee after adding a direction on a negotiable multimodal transport document to pass the property in the goods mentioned in such document to a specified person;

12/ "Special Drawing Rights " means an equivalent currency of a state regarding the limit of liability of the carrier per package or kilogram which shall be circulated and paid in accordance with the method of valuation applied by the International Monetary Fund.

13/ " Taking Charge:- means that the goods have been handed over to and accepted for carriage by the multimodal transport operator;

14/ "Mode of Transport" means carriage of goods by road, air, rail, or sea.;

፲፭/ «አደገኛ ዕቃ» ማለት በባህሪያቸው አደጋ የሚያመጡ ዕቃዎች ወይም አደጋ ሊያስከትሉ ይችላሉ ተብለው የተመደቡ ተቀጣጣይ፣ የሬዲዮ ሞገድ ማመንጨት የሚችሉ፣ በጤንነት ላይ አደጋ ማስከተል የሚችሉ፣ የንጥረ ነገር ወይም የጋዝ ባህሪ ያላቸው ወይም የሰው ልጅ ጤንነትና አካባቢ ላይ ጥፋት ማስከተል የሚችሉ ዕቃዎች ማለት ነው።

፫. የተፈጻሚነት ወሰን

፩/ ይህ አዋጅ የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ ዕቃውን ለማጓጓዝ የተረከበበት ቦታ ወይም አጓጉዞ የሚያስረክብበት ቦታ ኢትዮጵያ ውስጥ የሆነና፣ የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ሰነድ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፩ እስከ ፲ ባሉት ድንጋጌዎች መሠረት በተሰጠባቸው ማናቸውም የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ውል ላይ ተፈጻሚ ይሆናል።

፪/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፪ ንዑስ አንቀጽ ፩ መሠረት የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ውል ሲመሰረት የዚህ አዋጅ ድንጋጌዎች በውሉ ላይ የግዴታ ተፈጻሚ ይሆናሉ።

፫/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩ እና ፪ ድንጋጌዎች መኖር ዕቃ ላዚው ዕቃውን በመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ወይም በተናጠል የማጓጓዝ ዘዴ ለመላክ ከፈለገ የመምረጥ መብቱን አይነኩም።

**ክፍል ሁለት
የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ሰነድ**

፬. የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ሰነድ ስለመስጠት

፩/ መልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ ዕቃውን ሲረከብ መልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ሰነድ ይሰጣል፣ ሰነዱም እንደ ዕቃ ላኪ ምርጫ ሊተላለፍ በሚችል ወይም ሊተላለፍ በማይችል አይነት ይሆናል።

፪/ መልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ሰነድ በመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ ወይም በእሱ የውክልና ስልጣን በተሰጠው ሰው መፈረም አለበት።

፫/ በመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ሰነዱ ላይ የሚኖረው ፊርማ በእጅ የተፈረመ፣ በፋክስ መልዕክትነት የታተመ፣ በማንተም የተመታ፣ በምልክት፣ ወይም በሌላ በመካኒካልና በኤሌክትሮኒክስ ዘዴ የተደረገ ሊሆን ይችላል።

፬/ የኢትዮጵያ የፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር ፲፯.፯፻፳፯ (፪) ለዚህ አዋጅ ድንጋጌዎች ተፈጻሚ አይሆንም።

15/ "Dangerous Goods" means goods which are classified as hazardous or may become hazardous as well as goods which are or may become of dangerous, inflammable, radioactive, noxious or damaging nature, or those which are potentially hazardous to human beings and the environment.

3. SCOPE OF APPLICATION

1/ The provisions of this Proclamation shall apply to all multimodal transport contract after conclusion of which a multimodal transport document is issued according to the provisions provided for in Articles 4 to 10 of this Proclamation.

2/ When a multimodal transport contract has been concluded according to Article 2 Sub-Article (1) of this proclamation, the provisions of this Proclamation shall be mandatory applicable to such contract.

3/ Nothing in this Proclamation shall affect the right of the consignor to choose between multimodal transport and segmented transport.

**PART TWO
MULTIMODAL TRANSPORT DOCUMENT**

4. Issue of Multimodal Transport Document

1/ When the goods are taken in charge by the multimodal transport operator, shall issue a multimodal transport document which, at the option of the consignor, shall be in, either negotiable or non-negotiable form.

2/ The multimodal transport document shall be signed by the multimodal transport operator or of a person having authority from him.

3/ The signature on the multimodal transport document may be in hand writing, printed in faxmail, stamped, in symbol or made by any other mechanical or electronic means.

4/ Article 1727(2) of the Civil Code of Ethiopia shall not apply to the provision of this Proclamation.

፮. የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ሰነድ የባለቤትነት ማረጋገጫ ሰነድ ሆኖ ስለመቆጠሩ

፩/ ሊተላለፍ በሚችል ወይም ሊተላለፍ በማይችል የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ሰነድ ላይ ስሙ የተጠቀሰ ዕቃ ተቀባይ እና እንደየሁኔታው ሰነዱ የተላለፈለት ሰው ሁሉ በሰነዱ ላይ የተጠቀሰውን የንብረት ባለቤትነት ሰነድ ላይ በመፈረም የተላለፈለት ሰውም ሆነ መብት የተሰጠው ሰው ሰነድ ወይም መብቱ በመተላለፉ ምክንያት የዕቃ ላኪውን መብትና ግዴታ ይወስዳል።

፪/ ነገር ግን በዚህ አንቀፅ በንዑስ አንቀጽ ፩ የተመለከተው በማናቸውም መልክ የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ ከዕቃ ላኪው አስረካቢው የጭነት ዋጋ ለመጠየቅ ወይም በተረካቢነት ወይም የተላለፈለት በመሆኑ ምክንያት በተረካቢውና በተላለፈለት ሰው ላይ ማናቸውንም ኃላፊነት እንዲወጡ ለማስገደድ ያለውን መብት የሚነካ አይደለም።

፰. የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ሰነድ ይዘት

የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ሰነድ የሚከተሉትን ዝርዝሮች ያካትታል።

- ሀ/ የዕቃውን አጠቃላይ ሁኔታ፣ እቃውን ለመለየት አስፈላጊ የሆኑ መሪ ምልክቶችን፣ እንደየ አስፈላጊነቱ የዕቃውን አደገኛነት የሚገልፁ ጽሑፎችን፣ የእሽጎቹን ወይም የነጠላ ዕቃውን ቁጥርና የዕቃውን አጠቃላይ ክብደት ወይም በመጠን የተገለፀ ከሆነ ይህንንና በዕቃ ላኪው የሚሰጡ ዝርዝሮችን፤
- ለ/ የእቃው ውጭያዊ ሁኔታ መግለጫ፤
- ሐ/ የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ ስምና መደበኛ የንግድ ሥራ ማከናወኛ ቦታው፤
- መ/ የዕቃ ላኪው ስም፤
- ሠ/ በላኪው የተጠቀሰ ከሆነ የተረካቢው ስም፤
- ረ/ መልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ ዕቃውን የተረከበበት ቀንና ቦታ፤
- ሰ/ ዕቃውን አንገዙ የማስረከቢያ ቦታ፤
- ሸ/ በተዋዋይ ወገኖች ስምምነት የተደረገበት ከሆነ፣ የማስረከቢያ ቦታ የዕቃው ማስረከቢያ ቀን ወይም ጊዜ፤

7. Multimodal Transport Document to be Regarded as Document of Title

1/ Every consignee named in the negotiable or non-negotiable multimodal transport document and every endorsee of such document as the case may be, to whom the property in the goods mentioned therein shall pass, upon or by each reason of such consignment or endorsement shall have all the rights and liabilities of the consignor.

2/ Nothing contained in Sub-Article (1) of this Article shall prejudice or affect the right of the multimodal transport operator to claim freight from the shipper or enforce any liability of the consignee or endorsee by reason of his being such consignee or endorsee.

8. Contents of Multimodal Transport Document

1/ The multimodal transport document shall contain the following particulars:-

- (a) the general nature of the goods, the leading marks necessary for identification of the goods, an express statement, if applicable, as to the dangerous character of the goods, the number of packages or pieces, and the gross weight of the goods or their quantity otherwise expressed, all such particulars as furnished by the shipper,
- (b) the apparent condition of the goods,
- (c) the name and principal place of business of the multimodal transport operator,
- (d) the name of the shipper,
- (e) the consignee, if named by the consignor,
- (f) the place and date of taking in charge of the goods by the multimodal transport operator,
- (g) the place of delivery of the goods,
- (h) the date or the period of delivery of the goods at the place of delivery, if expressly agreed upon between the parties,

፪/ የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ ወይም ወኪሉ በመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ሰነዱ ላይ እቃው ያለበትን ውጭያዊ ሁኔታ ያልገለፀ ከሆነ መልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ መልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ሰነዱ ላይ እቃው በጥሩ ሁኔታ የነበረ መሆኑን እንደጠቀሰ ወይም በጥሩ ሁኔታ እንደተረከበ ተደርጎ ይቆጠራል።

የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ሰነድ የማስረጃነት ውጤት

በአንቀጽ ፱ መሠረት ሰነዱ ላይ የሚሰፍሩትን ዝርዝር አስመልክቶ የቅሬታ ማስታወሻ ሊቀርብባቸው ይችላል ተብለው ከተፈቀዱት ውጪ፡-

፩/ የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ሰነድ የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ ዕቃውን በሰነዱ ላይ በተጠቀሰው ዝርዝር መሠረት የተረከበ ለመሆኑ ግምት የሚወስድበት በቂ ማስረጃ ነው።

፪/ የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ሰነዱ የተዘጋጀው ሊተላለፍ በሚችል አይነት ከሆነና ሰነዱ ላይ ዕቃውን አስመልክቶ የተጠቀሰውን ዝርዝር መግለጫ በቅን ልቡና በመቀበሉ ዕቃ ተቀባዩን ጨምሮ ሰነዱ የተላለፈለትን ሦስተኛ ወገን አስመልክቶ በመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ የሚቀርብ ማናቸውም ተቃራኒ ማስረጃ ተቀባይነት የለውም።

፩. ሆን ተብሎ የሰፈረ የተሳሳተ ወይም ሳይሰፍር የቀረ ቃል

መልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ ሆነ ብሎ ለማታለል በማሰብ በመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ሰነዱ ላይ ዕቃውን በተመለከተ ሀሰተኛ መረጃ የሰጠ ወይም በአንቀጽ ፰ ንዑስ አንቀጽ (ሀ) ወይም (ለ) ወይም አንቀጽ ፱(፩)(፪) መሠረት እንዲካተቱ የሚፈለጉ መረጃዎችን ያስቀረ ከሆነ፣ በዚህ አዋጅ በተደነገገው መሠረት የኃላፊነት ጣሪያ ወሰን ተጠቃሚነት መብት ከማጣቱም በላይ በሰነዱ ላይ ዕቃውን አስመልክቶ በሰፈረው መረጃ በመተማመን ዕቃ ተቀባዩን ጨምሮ ሰነዱ የተላለፈለት ሦስተኛ ወገን ለሚደርስበት ኪሣራ፣ ጉዳት ወይም ወጪ መልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ ተጠያቂ ይሆናል።

2/ If the multimodal transport operator or a person acting on his behalf fails to note on the multimodal transport document the apparent condition of the goods, he is deemed to have noted on the multimodal transport document that the goods were in apparent good condition.

10. Evidentiary Effect of Multimodal Transport Document

Except for particulars in respect of which and to the extent to which a reservation permitted under Article 9 has been entered:-

- 1/ the multimodal transport document shall be "prima facie" evidence of the taking in charge by the multimodal transport operator of the goods as described therein, and
- 2/ proof to the contrary by the multimodal transport operator shall not be admissible if the multimodal transport document is issued in negotiable form and has been transferred to a third party, including a consignee, who has acted in good faith in reliance on the description of the goods therein.

11. Intentional Mis-statements or Omissions

When the multimodal transport operator, with intent to defraud, gives in the multimodal transport document false information concerning the goods or omits any information required to be included under Sub-Article (a) or (b) of Article 8 or under Articles 9 (1) and (2), he shall be liable, without the benefit of the limitation of liability provided for in this Proclamation, for any loss, damage or expenses incurred by a third party, including a consignee, who acted in reliance on the description of the goods in the multimodal transport document issued.

፪. ዕቃ ላኪው ስለሚሰጠው ዋስትና

፩/ የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ እቃውን በሚረከብበት ጊዜ ስለእቃው አጠቃላይ ሁኔታ ያለውን ዝርዝር በተመለከተ ምልክቱን፣ ቁጥሩን፣ ክብደቱንና መጠኑን እና እንደ ሁኔታው የዕቃውን የአደገኛነት ባህሪ መግለጫ በተመለከተ በቂነትና ትክክለኛነት ዕቃ ላኪው በመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ሰነዱ ውስጥ እንዲካተት በሚል በሰጠው መረጃ መጠን መሠረት ለመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ ዋስትና እንደሰጠ ተደርጎ ይቆጠራል።

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩ ላይ የተመለከተውን ዝርዝር አስመልክቶ ትክክለኛ መረጃ ባለመስጠቱ የተነሣ ወይም ከዝርዝሮቹ አለመሟላት የተነሣ የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ የሚደርስበትን ኪሣራ ዕቃ ላኪው ይተካል። የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ሰነዱ ለሌላ የተላለፈ ቢሆንም እንኳን ዕቃ ላኪው ኃላፊ ይሆናል።

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩ የተጠቀሰው የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ ያወጣውን ወጪ እንዲተካለት የማድረግ መብት በመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ውሉ መሠረት ዕቃ ተረካቢውን አስመልክቶ ካልሆነ በስተቀር የኃላፊነት ጣሪያ ወሰን አይኖረውም።

፫፫. ሌሎች ሰነዶች

የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ሰነድ መስጠት አስፈላጊ ከሆነ ሌሎች ከትራንስፖርት ጋር የተገናኙ ሰነዶችን ወይም መልቲ ሞዳል ትራንስፖርት የሚያካትቱ ሌሎች አገልግሎቶች ተፈጻሚነት ያላቸውን ዓለም አቀፍ ስምምነቶች ወይም ብሔራዊ ሕጎችን መሠረት በማድረግ ሰነድ መስጠትን አይከለክልም። ነገር ግን የእነዚህ ሌሎች ሰነዶች መስጠት የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ሰነዱን ሕጋዊ ባህሪ የሚቃረን አይሆንም።

ክፍል ሦስት

የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ ኃላፊነትና ተጠያቂነት

፲፬. ዕቃ ማስረከብ

፩/ ዕቃውን ከመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ ወይም ከወኪሉ ለመረከብ መጠየቅ የሚቻለው አስፈላጊ በሆነ ጊዜ ሊተላለፍ የሚችል መልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ሰነድ እንደ ሰነዱ ዓይነት በአግባቡ ለዕቃ ተቀባዩ በፊርማ የተላለፈ፣ የማይተላለፍ ከሆነ ይህንኑ ሰነድ በማስረከብ ብቻ ነው።

12. Guarantee By The Shipper

1/ The shipper shall be deemed' to have guaranteed to the multimodal transport operator the adequacy and accuracy, at the time the goods were taken in charge by the multimodal transport operator, of particulars relating to the general nature of the goods, their marks, number, weight and quantity and, if applicable, to the dangerous character of the goods, as furnished by him for insertion in the multimodal transport document.

2/ The shipper shall indemnify the multimodal transport operator against loss resulting from inaccuracies in or inadequacies of the particulars referred to in sub-article 1 of this Article. The shipper shall remain liable even if the multimodal transport document has been transferred by him.

3/ The right of the multimodal transport operator to the indemnity referred to Sub-Article (1) of this Article shall in no way limit his liability under the multimodal transport contract to any person other than the consignee.

13. Other Documents

The issue of the multimodal transport document does not preclude the issue, if necessary, of other documents relating to transport or other services involved in multimodal transport, in accordance with applicable international conventions or national laws. However, the issue of such other documents shall not affect the legal character of the multimodal transport document.

PART THREE RESPONSIBILITY AND LIABILITY OF THE MULTIMODAL TRANSPORT OPERATOR

14. Delivery of Goods

1/ Delivery of the goods may be demanded from the multimodal transport operator or a person acting on his behalf only against a surrender of the negotiable multimodal transport document duly endorsed where necessary. if the multimodal transport document as non

፪/ መልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ሰነዱ የተሰጠው ከአንድ በላይ በሆነ ዋና የሰነድ ቅጅ ከሆነ የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ ዕቃውን የማስረከብ ኃላፊነቱን ማውረድ የሚችለው ራሱ ወይም ወኪሉ በቅን ልቡና ከዋናዎቹ ሰነዶች አንዱን ብቻ በመቀበል ዕቃውን የለቀቀ እንደሆነ ብቻ ነው።

፲፮. የኃላፊነት ጊዜ ወሰን

፩/ በዚህ አዋጅ መሠረት መልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ ለእቃው ያለበት ኃላፊነት የሚሸፍነው ጊዜ ዕቃውን ከተረከበበት እስከ አስረከበበት ያለውን ጊዜ ነው።

፪/ ለአንቀጽ ፲፬ ድንጋጌዎች አፈፃፀም ሲባል፣ መልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ ለተረከበው ዕቃ ኃላፊነት እንዳለበት የሚቆጠረው፡-

ሀ/ እቃውን ለማንጓዝ በኃላፊነት ከሚከተሉት ከተረከበበት ጊዜ አንስቶ ነው፡-

- i. ከዕቃ ላኪው ወይም ከወኪሉ፣
- ii. በማስረከቢያ ቦታ ተፈፃሚ በሚሆነው ሕግና ደንብ መሠረት ዕቃው ሊጓዝ ይችል ዘንድ እንዲቀበል ከተፈቀደለት ባለስልጣን ወይም ሌላ ሦስተኛ ወገን፣

ለ/ ዕቃውን በሚከተለው አካሄድ እስከ ሚያስረከበበት ጊዜ፡-

- i. ለተረካቢው በማስረከብ ወይም
- ii. ተረካቢው ዕቃውን ከመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ በማይረከብበት ጊዜ፣ በመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ውሉ መሠረት ወይም በሕግ ወይም በማስረከቢያ ቦታ ተፈፃሚ በሆነው ልዩ የአሰራር ልማድ መሠረት ዕቃን ተረካቢው ሊረከብ በሚችል ሁኔታ በማስቀመጥ ወይም
- iii. እቃውን በማስረከቢያ ቦታ ተፈፃሚነት ባለው ሕግና ደንብ መሠረት ዕቃውን ለባለዕቃው መልሶ ለማስረከብና መረከብ እንዲችል ለተፈቀደለት ባለስልጣን ወይም ሦስተኛ ወገን፣

negotiable, only upon delivery of it.

2/ The multimodal transport operator shall be discharged from his obligation to deliver the goods if, where a multimodal transport document has been issued in a set of more than one original, he or a person acting on his behalf has in good faith delivered the goods against surrender of one of such originals.

15. PERIOD OF RESPONSIBILITY

1/ The responsibility of the multimodal transport operator for the goods under the provisions of this Proclamation covers the period from the time he takes the goods in his charge to the time of their delivery.

2/ For the purposes of Article 14 , the multimodal transport operator is deemed to be in charge of the goods:-

(a) from the time he has taken over the goods from:-

- (i) the shipper or a person acting on his behalf, or
- (ii) an authority or other third party to whom, pursuant to the laws and regulations applicable at the place of taking in charge, the goods must be handed over for transport,

(b) until the time he has delivered the goods:-

- (i) by handing over the goods to the consignee, or
- (ii) in cases where the consignee does not receive the goods from the multimodal transport operator, by placing them at the disposal of the consignee in accordance with the multimodal transport contract or with the law or with the usage of the particular trade applicable at the place of delivery, or
- (iii) by handing over the goods to an authority or other third party to whom, pursuant to the laws or regulations applicable at the place of delivery, the goods must be handed over.

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) እና (፪) መልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አክናዎች በሚል የተጠቀሰው የአክናዎችን ሰራተኞች ወይም ወኪሎች ወይም ለመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ውል አፈፃፀም ሲባል በመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አክናዎች የተቀጠሩ አገልግሎት ሰጪዎችን እና ሌሎችን ይጨምራል። አስረካቢ ወይም ተረካቢ በሚል የተጠቀሰውም አገልግሎት የሚሰጡትንና ወኪሎቻቸውን ይጨምራል።

፲፮. የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አክናዎች ለሠራተኞቹ፣ ለወኪሎቹና ለሌሎች ሰዎች ያለበት ኃላፊነት

የዚህ አዋጅ አንቀጽ ፳፭ ድንጋጌ ተፈፃሚነት እንደተጠበቀ ሆኖ የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አክናዎች ሠራተኞቹ ወይም ወኪሎቹ ተግባራቸውን በተሰጣቸው ስልጣን ወሰን ውስጥ ሆነው በሚያከናውኑበት ወይም ለመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ውሉ መፈፀም አገልግሎታቸውን የተጠቀሙባቸው ማናቸውም ሰዎች በውሉ አፈፃፀም ጊዜ ላከናወኑት ድርጊት ወይም ማከናወን ሲገባቸው ሳያከናውኑ ለቀሩት ድርጊት የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አክናዎች እነዚህ ድርጊቶች እንደራሱ ድርጊት ወይም ድርጊቱን ሳይፈጽም እንደቀረ ተቆጥሮ ኃላፊ ይሆናል።

፲፯. የኃላፊነት መሠረት

፩/ የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አክናዎች ሠራተኞቹ ወይም ወኪሎቹ ወይም በአንቀጽ ፲፮ የተጠቀሰው ማናቸውም ሰው የተከሰተውን ሁኔታ እና የተከተለውን ውጤት ለማስቀረት ሊወስዱ የሚገባቸውን ማናቸውንም ተገቢ እርምጃ ሁሉ የፈፀመ መሆኑን እስካላሰረዱ ድረስ የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አክናዎች ዕቃው በአንቀጽ ፲፭(፩) በተደነገገው መሠረት በኃላፊነቱ ሥር እያሉ በመጥፋታቸው ወይም ጉዳት የደረሰባቸው ወይም ርክክቡን በማዘገየት ምክንያት ለሚደርሰው ጉዳት ኃላፊ ይሆናል።

፪/ ዕቃን ማስረከብ ዘገየ የሚባለው በውሉ ላይ በግልጽ በተጠቀሰው ጊዜ እቃዎቹን ባለማስረከብ ወይም ይህ አይነት ስምምነት ከሌለ እንደየሁኔታው አንድ ኃላፊነቱን በትጋት የሚወጣ የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አክናዎች ሊወስድበት ይችላል ተብሎ የሚገመተውን በቂ ጊዜ መሠረት በማድረግ ነው።

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /፪/ ከተወሰነው የማስረከቢያ ቀን ጀምሮ ባሉት ፯ ተከታታይ ቀናት ውስጥ ዕቃዎቹን ካላስረከብ ባለመብቱ ዕቃዎቹ እንደጠፉ ሊቆጥር ይችላል።

3/ Reference to the multimodal transport operator, in sub- articles (1) and (2) of this Article shall include his servants or agents or any other person of whose services he makes use for the performance of the multimodal transport contract, and reference to the consignor or consignee shall include their servants or agents.

16. LIABILITY OF THE MULTIMODAL TRANSPORT OPERATOR FOR HIS SERVANTS AND AGENTS AND OTHER PERSONS

Subject to the provisions of Article 25 of this Proclamation, the multimodal transport operator shall be liable for the acts and omissions of his servants or agents when any such servant or agent is acting within the scope of his employment, or of any other person of whose services he makes use for the performance of the multimodal transport contract, when such person is acting in the performance of the contract, as if such acts and omissions were his own.

17. BASIS OF LIABILITY

1/ The multimodal transport operator shall be liable for loss resulting from loss of or damage to the goods, as well as from delay in delivery, if the occurrence which caused the loss, damage or delay in delivery took place while the goods were in his charge as defined in Article 15(1), unless the multimodal transport operator proves that he, his servants or agents or any other person referred to in Article 16 took all measures that could reasonably be required to avoid the occurrence and its consequences.

2/ Delay in delivery occurs when the goods have not been delivered within the time expressly agreed upon or, in the absence of such agreement, within the time which it would be reasonable to require of a diligent multimodal transport operator, having regard to the circumstances of the case.

3/ If the goods have not been delivered within 90 consecutive days following the date of delivery determined according to Sub-Article (2) of this Article, the claimant may treat the goods as lost.

፲፮. ከኃላፊነት ነፃ ስለመሆን

የዕቃው መጥፋት ወይም መጎዳት ወይም መዘግየት የተከሰተው በባለሙያው ጥፋት ወይም ቸልተኝነት ከሆነ፣ በአንገራዊ ጥፋት ወይም ቸልተኝነት ሳይሆን በባለሙያው በተሰጡ መመሪያዎች፣ እቃው ከራሱ ውስጣዊ ይዘት ግድፈት ወይም ከአቅም በላይ በሆነ ኃይል ከሆነ አንገራዊ ከኃላፊነት ነፃ ይሆናል።

፲፱. ተደራራቢ ምክንያቶች

በመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አክናዎኝ በኩል በሠራተኞቹ ወይም ወኪሎቹ ወይም በአንቀጽ ፲፮ ላይ በተጠቀሱ በማናቸውም ሰዎች የተፈፀመው ጥፋት ወይም ቸልተኝነት ከሌላ ምክንያት ጋር ተዳምሮ ጥፋቱን፣ ጉዳቱን ወይም መዘግየት ካስከተለ የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አክናዎኝ የዕቃ መጥፋት ወይም መጎዳት ወይም መዘግየት በዚህ ምክንያት የደረሰ ለመሆኑ ካላስረዳ በስተቀር በተባለው ጥፋት ወይም ቸልተኝነት ምክንያት ለተከሰተው የዕቃ መጥፋት ወይም መጎዳት ወይም መዘግየት የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አክናዎኝ ባደረገው ጥፋት ወይም ቸልተኝነት ጋር ተመጣጣኝ የሆነ ኃላፊነት ይኖርበታል።

፳. የኃላፊነት ወሰን

፩/ መልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አክናዎኝ ዕቃውን ለማንገዝ ከመረከቡ በፊት በላኪው ዓይነታቸውና ዋጋቸው የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ሰነዱ ላይ ያልተገለፁ ማናቸውም ዕቃዎች ቢጠፋ፣ ጉዳት ቢደርስባቸው የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አክናዎኝ ካሳ የመክፈል ኃላፊነት ከስፔሻል ድርድር ራይት (ኤስ.ዲ.አር) ጋር በጥቅል ወይም ሌላ የጭነት መለኪያ ወይም ከጠፋት ወይም ጉዳት ከደረሰባቸው ዕቃዎች ዋጋ ስፔሻል ድርድር ራይት (ኤስ.ዲ.አር) በ፪.፭ በኪሎ ግራም ሆኖ ከሁለቱ ከፍተኛውን ካሳ ይከፍላል።

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /፩/ መሠረት ከፍተኛውን መጠን ለማስላት ሲባል ከዚህ በታች የተመለከቱት ደንቦች ተፈፃሚ ይሆናሉ።

ሀ/ ዕቃውን አጠቃሎ ለመጫን ጥቅም ላይ የዋለው ኮንቴይነር፣ የዕቃ ማሸጊያ ሳጥን ወይም ዕቃን አጠቃሎ ለማሸግ ጥቅም ላይ የዋለ ሌላ በማንገዥ ሰነዱ የተጠቀሰው ጥቅል ይሁል ተብሎ የተጠቀሰው ወይም ሌላ የጭነት መለኪያ። በዕሽጉ ውስጥ የሚገኙ ዕቃዎች ዝርዝር በሰነዱ ላይ ካልተገለፀ በስተቀር ዕቃዎችን አቀናጅቶ ለመያዝ የሚጠቅም ጥቅል ወይም የጭነት መለኪያ እንደ አንድ ጥቅል ብቻ ይቆጠራል።

18. EXEMPTION FROM LIABILITY

The carrier shall however be relieved of liability if the loss, damage or delay was caused by the wrongful act or neglect of the claimant, by the instructions of the claimant given otherwise than as the result of a wrongful act or neglect on the part of the carrier, by inherent vice or the goods or through force majeure.

19 CONCURRENT CAUSES

Where a fault or neglect on the part of the multimodal transport operator, his servants or agents or any other person referred to in Article 16 combines with another cause to produce loss, damage or delay in delivery, the multimodal transport operator shall be liable only to the extent that the loss, damage or delay in delivery is attributable to such fault or neglect, provided that the multimodal transport operator proves the part of the loss, damage or delay in delivery not attributable thereto.

20. LIMITATION OF LIABILITY

1/ Where a multimodal transport operator becomes liable for any loss of, or damage to, any goods, the nature and value where of have not been declared by the consignor before such consignment have been taken in charge by the multimodal transport operator the liability of the multimodal transport operator to pay compensation shall not exceed special drawing rights 835 per package or other shipping unit, or special drawing rights 2.5 per kilogram of gross weight of the goods lost or damaged, whichever is the higher.

2/ For the purposes of calculating which amount is the higher in accordance with Sub-Article (1) of this Article, the following rules apply:

a) where a container, pallet or similar article of transport is used to consolidate goods, the packages or other shipping units enumerated in the multimodal transport document as packed in such article of transport are deemed packages or shipping units. Except as aforesaid, the goods in such article of transport are deemed one shipping unit ;

ለ/ የዕቃ ማሸጊያው ራሱ በጠፋ ወይም ጉዳት በደረሰበት ጊዜ ይህ የዕቃ ማሸጊያ የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አክሲዮን ንብረት ወይም በእርሱ የቀረበ ካልሆነ በቀር እንደ አንድ የተለየ የጭነት መላኪያ ይቆጠራል።

፫/ የዕቃው መጥፋት ወይም መጎዳት በተከሰተበት ወቅት ትራንስፖርቱ የተከናወነው በአንድ የትራንስፖርት አይነት በሚከናወንበት የማንኛውንም ሥራው ክፍል ከሆነና ለዚህም በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩ ላይ ከተመለከተው የኃላፊነት መጠን በላይ ከፍተኛ የኃላፊነት መጠን ተፈጻሚ እንዲሆን የሚደነግግ ሕግ ካለ፣ የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አክሲዮን ለጠፋው ወይም ጉዳት ለደረሰበት ዕቃ የሚኖርበት ኃላፊነት የሚወሰነው የዕቃው መጥፋት ወይም መጎዳት በደረሰ ጊዜ የማንኛውንም ሥራውን ያከናወነው አንዳንድን አስመልክቶ ለተከናወነበት ተፈጻሚ የሚሆነው አግባብነት ያለው ሕግ መሠረት ይሆናል።

b) in cases where the article of transport itself has been lost or damaged, that article of transport, if not owned or otherwise supplied by the multimodal transport operator, is considered as one separate shipping unit.

3/ When the loss of or damage to the goods occurred during one particular stage of the multimodal transport, in respect of which an applicable law provides a higher limit of liability than the limit stipulated under sub-article 1 of this Article, then the limit of the multimodal transport operator's liability for such loss or damage shall be determined in accordance with the provisions of the relevant law applicable in relation to the mode of transport during which the loss or damage occurred.

፳፩. በዕቃው መዘግየት ሳቢያ የኃላፊነት ወሰን

መልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አክሲዮን ዕቃውን በወቅቱ ሳያደርስ በመዘግየቱ ሳቢያ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፲፮ እና ፲፯ መሠረት አንዳንድ የዘገዙትን ዕቃዎች ለማንኛውም የተቀበለውን ወይም ባለዕቃው መክፈል ያለበትን የጭነት አገልግሎት ዋጋ በሁለት ተኩል (፪^{1/2}) ተባዝቶ ለባለዕቃው የመክፈል ኃላፊነት ይኖርበታል። ነገር ግን ይህ ክፍያ በማንኛውም ውሉ ላይ ከተጠቀሰው የጭነት አገልግሎት ጠቅላላ ዋጋ ሊበልጥ አይችልም።

21. LIMITATION OF LIABILITY FOR DELAY IN DELIVERY

The liability of the multimodal transport operator for loss resulting from delay in delivery according to the provisions of Articles 16 and 17 of this Proclamation shall be limited to an amount equivalent to two and a half times the freight payable for the goods delayed, but not exceeding the total freight payable under the MT Contract.

፳፪. አጠቃላይ ኃላፊነት

በአንቀጽ ፳ እና ፳፩ ወይም በአንቀጽ ፲፮ እና ፲፯ መሠረት የአንዳንድ ጠቅላላ የኃላፊነት መጠን ዕቃው ጠቅላላ ቢጠፋ በአንቀጽ ፳ ወይም አንቀጽ ፳፫ መሠረት ከተወሰነው የኃላፊነት መጠን ሊበልጥ አይችልም።

22. AGGREGATE LIABILITY

The aggregate liability of the multimodal transport operator, under Articles 20 and 21, or under Articles 15 and 17, shall not exceed the limit of liability for total loss of the goods as determined by Article 20 or Article 23.

፳፫. ስለተጨማሪ ኃላፊነት

በመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አክሲዮን እና በዕቃ ላኪ መካከል በሚፈጸም ስምምነት መሠረት በአንቀጽ ፳ እና ፳፩ ከተመለከቱት የኃላፊነት ወሰን በላይ ከፍ በማድረግ በመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ሰነዱ ውስጥ በመጥቀስ መወሰን ይችላል።

23. EXTENDED LIABILITY

By agreement between the multimodal transport operator and the consignor, limits of liability exceeding those provided for in Articles 20 and 21 may be fixed in the multimodal transport document.

፳፬. ከውል ውጪ የሚደርስ ኃላፊነት

የእቃውን መጥፋት ወይም መጉዳት ወይም መዘግየት በተመለከተ ውልን፣ ከውል ውጪ ኃላፊነትን ወይም ሌላ የኃላፊነት ምንጭን መሠረት በማድረግ በመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ ላይ ለሚመሰረት ክስ በዚህ አዋጅ ላይ የተመለከቱት መከላከያዎችና የኃላፊነት መጠን ወሰኖች ተፈፃሚ ይሆናሉ።

፳፭. የሠራተኞችና ወኪሎች መከላከያ

እቃዎቹ በመጥፋታቸው፣ ወይም ጉዳት ስለደረሰባቸው ወይም በመዘግየት ምክንያት በመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ ሰራተኛው ወይም ወኪል ላይ ክስ ከተመሰረተ እና ይኸው ሠራተኛ ወይም ወኪል ተግባሩን ያከናወነው በሥራ ውሉ መሠረት መሆኑን ያሰረዳ እንደሆነ ወይም የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ውሉን ለመፈጸም ሲል አገልግሎታቸውን በተጠቀመባቸው በሌሎች ማናቸውም ሰዎች ከሆነና ይኸው ሌላኛው ሰው ደግሞ ድርጊቱን የፈጸመው ውሉን በአግባቡ ለመፈጸም መሆኑን ያሰረዳ እንደሆነ ሠራተኛው ወይም ወኪሉ ወይም ሌላኛው ሰው የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ በዚህ አዋጅ ድንጋጌዎች መሠረት አንስቶ ሊከራከርባቸው የሚችላቸውን መከላከያዎችና የኃላፊነት መጠን ወሰን ክርክሮችን ጠቅሰው የመከራከር መብት ይኖራቸዋል።

፳፮. ከፍተኛው የካሣ መጠን

በአንቀጽ ፳፯ እና ፳፰ ላይ ከተመለከተው በስተቀር ከመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ እና ከሠራተኛው ወይም ወኪሉ ወይም ለመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ውሉ አፈፃፀም አገልግሎታቸውን ከተጠቀመባቸው በማናቸውም ሌሎች ሰዎች በጠቅላላ ሊከፈል የሚችለው የካሣ መጠን በዚህ አዋጅ ድንጋጌዎች ከተመለከተው የኃላፊነት ወሰን ሊበልጥ አይችልም።

፳፯. የኃላፊነትን መጠንን ለመወሰን መብት ስለማጣት

፩/ የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ የዕቃው መጥፋት፣ መጉዳት ወይም መዘግየት እንዲከሰት ያደረገው ሆነ ብሎ ወይም በከፍተኛ ቸልተኝነትና ዕቃው ሊጠፋ ወይም ሊጎዳ ወይም ሊዘገይ እንደሚችል እያወቀ በፈጸመው ድርጊት ወይም መፈጸም ሲገባው ባለመፈጸሙ ምክንያት መሆኑ ከተረጋገጠ የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ በዚህ አዋጅ ላይ የተመለከተውን የኃላፊነት መጠን ወሰን ተጠቃሚ የመሆን መብት ያጣል።

24. NON-CONTRACTUAL LIABILITY

The defenses and limits of liability provided for in this Proclamation shall apply in any action against the multimodal transport operator in respect of loss resulting from loss of or damage to the goods, as well as from delay in delivery whether the action be founded in contract, in tort or otherwise.

25. PROTECTION OF SERVANTS AND AGENTS

If an action in respect of loss resulting from loss of or damage to the goods or from delay in delivery is brought against the servant or agent of the multimodal transport operator, if such servant or agent proves that he acted within the scope of his employment, or against any other person of whose services he makes use for the performance of the multimodal transport contract, if such other person proves that he acted within the performance of the contract, the servant or agent or such other person shall be entitled to avail himself of the defenses and limits of liability which the multimodal transport operator is entitled to invoke under the provisions of this Proclamation.

26. MAXIMUM AMOUNT RECOVERABLE

Except as provided in Articles 27 and 28, the aggregate of the amounts recoverable from the multimodal transport operator and from a servant or agent or any other person of whose services he makes use for the performance of the multimodal transport contract shall not exceed the limits of liability provided for in the provisions of this Proclamation.

27. LOSS OF RIGHT TO LIMIT LIABILITY

1/ The multimodal transport operator shall not be entitled to the benefit of the limitation of liability provided for in this Proclamation if it is proved that the loss, damage or delay in delivery resulted from an act or omission of the multimodal transport operator done with the intent to cause such loss, damage or delay or recklessly and with knowledge that such loss, damage or delay would probably result.

፪/ የአንቀጽ ፳፭ ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ ሠራተኛ ወይም ወኪሉ ወይም የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ ለውሉ አፈፃፀም አገልግሎታቸውን የተጠቀመባቸው ማናቸውም ሰው የፈፀሙት ድርጊት ወይም መፈፀም ሲገባው ሳይፈጽመው የቀረው ድርጊት ለዕቃው መጥፋት ወይም መጎዳት ወይም መዘግየት ምክንያት ከሆነ ወይም የፈፀሙት ሆነ ብለው ይህንን የዕቃ መጥፋት ወይም መጎዳት ወይም መዘግየት ለማስከተል ከሆነ ወይም በከፍተኛ ፕልተኝነት ይኸው የዕቃ መጥፋት ወይም መጎዳት ወይም መዘግየት ሊከሰት እንደሚችል ያውቁ የነበረ መሆኑ ከተረጋገጠ በዚህ አዋጅ ድንጋጌ የተመለከተው የኃላፊነት መጠን ወሰን ተጠቃሚ አይሆንም።

**ክፍል አራት
የዕቃ ላኪው ኃላፊነት**

፳፰. አጠቃላይ ድንጋጌ

የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ በዕቃ ላኪው ወይም በሠራተኞቹ ወይም በወኪሎቹ ጥፋት ወይም ፕልተኝነት ምክንያት ጉዳት የደረሰበት በሆነ ጊዜ እነዚህም ሠራተኞች ወይም ወኪሎች ተግባራቸውን ያከናውኑት በሥራ ውላቸው መሠረት ከሆነ ዕቃ አስረካቢው የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ በዚህ ምክንያት ለደረሰበት ኪሣራ ኃላፊ ይሆናል። ማንኛውም የዕቃ አስረካቢው ሠራተኛ ወይም ወኪል በራሱ በኩል በተፈፀመ ጥፋት ወይም ፕልተኝነት ለደረሰ ኪሣራ ኃላፊ ነው።

፳፱. በአደገኛ እቃዎች ላይ ተፈፃሚ ስለሚሆን ልዩ ደንብ

- ፩/ ዕቃ አስረካቢው በተገቢ ሁኔታ አደገኛ እቃውን አደገኛ በማለት ማመልከት ወይም በሚለጠፍ ነገር ማሳየት አለበት።
- ፪/ መልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ አደገኝነት ያላቸውን ዕቃዎች ለአንጓገፍ ወይም በእሱ ስም የማንጓገዝ ስራውን ለሚሰራ ማንኛውም ሰው ባስረከበ ጊዜ ለአንጓገፍ የዕቃውን የአደገኝነት ባህሪ እና አስፈላጊ በሆነ ጊዜ ሊወሰድ የሚገባውን የጥንቃቄ እርምጃ በትክክል ማሳወቅና ማመልከት አለበት።

፴. የአደገኛ እቃው ምልዕክት

ዕቃ አስረካቢው በአንቀጽ ፳፱ ንዑስ አንቀጽ /፪/ መሠረት ለመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ ሳያሳውቀው ከቀረ እና የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ በበኩሉ የአደገኝነት ባህሪያቸውን የማያውቅ ከሆነ፡-

2/ With out prejudice to Article 25, a servant or agent of the multimodal transport operator or other person of whose services he makes use for the performance of the multimodal transport contract is not entitled to the benefit of the limitation of liability provided for in this Proclamation if it is proved that the loss, damage or delay in delivery resulted from an act or omission of such servant, agent or other person, done with the intent to cause such loss, damage or delay or recklessly and with knowledge that such loss, damage or delay would probably result.

**PART FOUR
LIABILITY OF THE SHIPPER**

28. GENERAL RULE

The shipper shall be liable for loss sustained by the multimodal transport operator if such loss is caused by the fault or neglect of the shipper himself, or his servants or agents when such servants or agents are acting within the scope of their employment. Any servant or agent of the consignor shall be liable for such loss if the loss is caused by fault or neglect on his part.

29. SPECIAL RULES ON DANGEROUS GOODS

- 1/ The shipper shall mark or label in a suitable manner dangerous goods as dangerous.
- 2/ Where the shipper hands over dangerous goods to the multimodal transport operator, or any person acting on his behalf, the consignor shall inform him of the dangerous character of the goods and, if necessary, the precautions to be taken

30 LABELING OF DANGEROUS GOODS

If the shipper fails to inform the multimodal transport operator as indicated in Article 29 Sub-Article (2) and if the multimodal transport operator does not otherwise have knowledge of their dangerous character:-

፩/ የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ እነዚህን አደገኛ ዕቃዎች በመጫኑና በማጓጓዡ ምክንያት ለሚደርስበት ኪሣራ ዕቃ አስረካቢው ኃላፊ ይሆናል።

፪/ ያለምንም ካሣ ክፍያ እንደሆኑታው አስፈላጊነት እቃዎቹ ጉዳት እንዳያደርሱ በማናቸውም ጊዜ እንዲራገፉ እንዲወድሙ እንዲወገዱ ሊደረግ ይችላል።

፴፩. የአንጓጓዣ ስለዕቃው ባህሪ ማወቅ

፩/ በመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ውል መሠረት እቃዎቹ በኃላፊነት ተወስደው የተጓጓዙት የአደገኛነት ባህሪያቸው እየታወቀ ከሆነ በአንቀጽ ፴ የተመለከቱት ድንጋጌዎች በማናቸውም ሰው በመከላከያነት ሊጠቀሱ አይችሉም።

፪/ የአንቀጽ ፴(፪) ድንጋጌ ተፈጻሚ በማይሆንበት ወይም በመከላከያነት ሊጠቀስ በማይችልበት ጊዜ አደገኛ እቃው ለሀይወት ወይም ለንብረት በእርግጥም አደገኛ እንደሆነ ስለሚቆጠር እንዲራገፍ፣ እንዲወድሙ ወይም ጉዳት እንዳያደርሱ እንዲወገዱ ሊደረግ ይችላል። በዚህም ጊዜ በአንቀጽ ፲፮ እና ፲፯ በተመለከቱት ድንጋጌዎች መሠረት የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ ኃላፊ ካልሆነ ወይም በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፴፰ ድንጋጌ መሠረት ጉዳትን የመጋራት ግዴታ ከሌለ በስተቀር ካሣ አይከፈልም።

ክፍል አምስት

ማስታወቂያ ስለመስጠትና በፍርድ ቤት ክስ ስለመመስረት

፴፪. በግልፅ ሊታወቅ የሚችል የዕቃ መጥፋት ወይም መጎዳት ሲፈጠር የሚሰጥ ማስታወቂያ

እቃው ለተረካቢው ከተሰጠበት ቀን በኋላ ያለው የሥራ ቀን ሳያልፍ አጠቃላይ የደረሰው የዕቃ መጥፋት ወይም መጎዳት በግልፅ ሊታወቅ የሚችል ከሆነ የጠፋ ወይም ጉዳት የደረሰባቸው ለመሆኑ ዕቃ ተረካቢው ለመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ በጽሑፍ ማስታወቂያ እስካልሰጠው ድረስ መልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ በመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ውል በተገለፀው መሠረት እቃውን በአግባቡ እንዳስረከበ ይገመታል።

- 1/ the shipper shall be liable to the multimodal transport operator for all loss resulting from the shipment of such goods,
- 2/ the goods may at any time be unloaded, destroyed or rendered innocuous, as the circumstances may require, without payment of compensation.

31. CARRIER'S KNOWLEDGE OF THE NATURE OF GOODS

- 1/ The provisions of Article 30 may not be invoked by any person if during the multimodal transport he has taken the goods in his charge with knowledge of their dangerous character.
- 2/ If in cases where the provisions of Article 30 (2) does not apply or may not be invoked, dangerous goods become an actual danger to life or property, they may be unloaded, destroyed, or rendered innocuous, as the circumstances may require, without payment of compensation except where in accordance with the stipulation of Article 38 of this Proclamation, there is an obligation to contribute in general average or where the multimodal transport operator is liable in accordance with the provisions of Articles 16 and 17.

**PART FIVE
NOTICE AND ACTIONS**

32. NOTICE OF APPARENT LOSS OR DAMAGE

Unless notice of loss or damage, specifying the general nature of such loss or damage, is given in writing by the consignee to the multimodal transport operator not later than the working day after the day when the goods were handed over to the consignee, such handing over is "prima facie" evidence of the delivery by the multimodal transport operator of the goods as described in the multimodal transport document.

፴፫. በግልፅ ሊታይ የማይችል የዕቃ መጥፋት ወይም መጎዳት ሊከሰት የሚሰጥ ማስታወቂያ

፩/ የጠፋውን ወይም ጉዳት የደረሰበትን ዕቃ በርክክብ ወቅት በግልፅ አይቶ ማወቅ የማይቻል ከሆነ የእቃው ርክክብ ከተፈፀመበት ቀን በኋላ ባሉት ሰባት ተከታታይ ቀናት ውስጥ በጽሑፍ ማስጠንቀቂያ ካልተሰጠ የአንቀጽ ፴፪ ድንጋጌዎች ለዚህ ሁኔታም ተፈፃሚ ይሆናሉ።

፪/ እቃውን ተረካቢው ሲረከብ የዕቃው ሁኔታ በተዋዋዮቹ ወይም በሕጋዊ ወኪሎቻቸው በጋራ የተመረመሩ ወይም ቁጥጥር የተደረገባቸው ከሆነ በዚህ ቁጥጥር ወይም ምርመራ አማካኝነት የተረጋገጠውን ዕቃ መጥፋት ወይም መጎዳት በተመለከተ የጽሑፍ ማስታወቂያ መስጠት አያስፈልግም።

፫/ የእቃዎቹ መጥፋት ወይም መጎዳት እርግጠኛ ሲሆን ወይም ወዲያው የተረጋገጠ ሲሆን የጠፋውን ዕቃ ወይም ጉዳት የደረሰበትን ለመመርመርና ለመለየት ይቻል ዘንድ የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ እና ዕቃ ተረካቢው አንዱ ለሌላው ምርመራውን ለማካሄድ የሚያስችል ተገቢ የሆኑትን ነገሮች ሁሉ ማሟላት ይኖርባቸዋል።

፴፬. የዕቃ ርክክብ በመዘግየቱ ምክንያት ስለሚሰጥ ማስታወቂያ

እቃዎቹ ለተረካቢው ከተሰጡበት ቀን በኋላ ባሉት ስልሣ ተከታታይ ቀናት ውስጥ ለመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ የጽሑፍ ማስታወቂያ ካልተሰጠው ዓስተቀር ወይም ለዕቃ ተረካቢው በአንቀጽ ፲፭ (፪) (ለ) (i) እና (ii) መሠረት ርክክቡ የፈተመ ለመሆኑ ማስታወቂያ የተሰጠው ከሆነ ዕቃ ማስረከብ በመዘግየቱ ምክንያት በመልቲ ሞዳል አከናዎኝ የሚከፈል ካሳ አይኖርም።

፴፭. የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ ለሚደርስበት ኪሣራ ወይም ጉዳት የሚሰጠው ማስታወቂያ

ኪሣራ ወይም ጉዳት ከደረሰ በኋላ ባሉት ፯ ተከታታይ ቀናት ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ ወይም በአንቀጽ ፲፭ ንዑስ አንቀጽ ፪(ለ) መሠረት ርክክብ ከተደረገ በኋላ ከሁለቱ ዘግይቶ የተፈፀመውን ድርጊት መሠረት በማድረግ መልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ ስለደረሰበት ኪሣራ ወይም ጉዳት አጠቃላይ ሁኔታ ጠቅሶ ለዕቃ አስረካቢው ማስታወቂያ ካልሰጠ ዕቃ አስረካቢው ወይም ሠራተኞቹ ወይም ወኪሎቹ በፈፀሙት ጥፋት ወይም ቸልተኝነት የተነሣ የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ ምንም ዓይነት ኪሣራ ወይም ጉዳት እንዳልደረሰበት በቂ ማስረጃ ነው።

33. NOTICE OF NON-APPARENT LOSS OR DAMAGE

1/ Where the loss or damage is not apparent, the provisions of Article 32 apply correspondingly if notice in writing is not given within seven consecutive days after the day when the goods were handed over to the consignee.

2/ If the state of the goods at the time they were handed over to the consignee has been the subject of a joint survey or inspection by the parties or their authorized representatives at the place of delivery, notice in writing need not be given of loss or damage ascertained during such survey or inspection.

3/ In the case of any actual or apprehended loss or damage the multimodal transport operator and the consignee shall give all reasonable facilities to each other for inspecting and tallying the goods.

34. NOTICE OF DELAY

No compensation shall be payable for loss resulting from delay in delivery unless notice has been given in writing to the multimodal transport operator within 60 consecutive days after the day when the goods were delivered by handing over to the consignee or when the consignee has been notified that the goods have been delivered in accordance with Article 15 (2) (b) (i) and (ii)

35. NOTICE FOR LOSS OR DAMAGE SUSTAINED BY THE MTO

Unless notice of loss or damage, specifying the general nature of the loss or damage, is given in writing by the multimodal transport operator to the consignor not later than 90 consecutive days after the occurrence of such loss or damage or after the delivery of the goods in accordance with Article 15 Sub-Article 2 (b), whichever is later, the failure to give such notice is "prima facie" evidence that the multimodal transport operator has sustained no loss or damage due to the fault or neglect of the consignor, his servants or agents.

፴፮. የሥራ ቀን ባልሆነ ጊዜ ማስታወቂያው የሚቋረጥ ስለመሆኑ

ከአንቀጽ ፴፪ እስከ ፴፭ ባሉት ድንጋጌዎች መሠረት የሚሰጥ ማስታወቂያ የሚያበቃበት ጊዜ እቃዎቹ በሚራገፉበት ቦታ በሥራ ቀን ላይ ካልዋለ ማስታወቂያው የሚያበቃበት ጊዜ እስከሚቀጥለው የሥራ ቀን ድረስ ይራዘማል።

፴፯. በሌሎች የሚሰጥ ማስታወቂያ

መልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ አገልግሎቱን የሚጠቀምበትን ሌላ ሰው ጨምሮ ለመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ ወኪል ሆኖ በስራ ቦታ ላይ ለሚሰራ ሰው ወይም የዕቃ አስረካቢው ወኪል ሆኖ ለሚሰራ ሰው ቢሰጥ ከአንቀጽ ፴፪ - ፴፮ ላሉት ድንጋጌዎች አፈፃፀም ሲባል ለመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ ወይም ለዕቃ ላኪው እንደተሰጠ ይቆጠራል።

፴፰. በባሕር ማንጓዝ ወቅት በአደጋ ምክንያት የደረሰ የጋራ ጉዳት

የዚህ አዋጅ ማናቸውም ድንጋጌዎች የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ውሉ ድንጋጌዎች ወይም የባህር ሕግ ድንጋጌዎች መሠረት ዕቃ በባህር ሲጓዝ በአደጋ ምክንያት በአንጓዥና በባለዕቃው ላይ ለደረሰ የጋራ ጉዳት ክፍያ ማስተካከያ ደንቦች የሚኖራቸውን ተፈፃሚነትና የተፈፃሚነት ወሰን በተመለከተ ክልከላ አያደርግም።

፴፱. መልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ እቃዎችንና ሰነዶችን በመያዣነት ለመያዝ ያለው መብት

መልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኝ በመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ውሉ መሠረት ሲከፈለው የሚገባውን ማናቸውንም ክፍያ እና የመጋዘን ኪራይን ጨምሮ እነዚህን አጠቃላይ ክፍያዎች ለማስከፈል የሚያወጣቸውን ወጪዎች ጭምር ለማስከፈል እቃዎችንና ሰነዶችን በመያዣነት የመያዝ መብት አለው።

፵. ስለ ክስ ይርጋ

፩/ በዚህ አዋጅ ድንጋጌዎች መሠረት ከመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አፈፃፀም ጋር በተገናኘ በፍ/ቤት የሚቀርቡ ክርክሮች በሁለት ዓመት ጊዜ ውስጥ ለፍ/ቤት ካልቀረቡ በይርጋ ቀሪ ይሆናሉ።

፪/ ይሁን እንጂ ርክክቡ ከተፈፀመበት ቀን በኋላ ባሉት ፮ ወራት ውስጥ የክስን አጠቃላይ ይዘትና ዋና ዋና ዝርዝሮች የሚገልፁ የጽሑፍ ማስታወቂያ ወይም የዕቃዎቹ ርክክብ ያልተደረገ ከሆነ ደግሞ የእቃዎቹ ርክክብ መደረግ ከነበረበት ቀን ቀጥሎ ባለው ቀን ጀምሮ ክስ ካልተመሰረተ ይህ ጊዜ እንዳበቃ በይርጋ ይቋረጣል።

36. TERMINATION OF NOTICE ON A NON-WORKING DAY

If any of the notice periods provided for in Article 32-35 terminates on a day which is not a working day at the place of delivery of the goods, such period shall be extended until the next working day.

37. NOTICE TO OTHERS

For the purposes of Articles 32 to 36 , notice given to a person acting on the multimodal transport operator's behalf, including any person of whose services he makes use at the place of delivery, or to a person acting on the consignor's behalf, shall be deemed to have been given to the multimodal transport operator, or to the consignor, respectively.

38. GENERAL AVERAGE

Nothing in the provisions of this Proclamation shall prevent the application of provisions in the multimodal transport contract or Maritime Code regarding the adjustment of general average, if and to the extent applicable.

39. LIEN RIGHT OF THE MULTIMODAL TRANSPORT OPERATOR ON GOODS AND DOCUMENTS

The multimodal transport operator shall have a lien on the goods and any documents relating thereto for all sums payable to the multimodal transport operator under the multimodal transport document, including storage fees, and for the cost of recovering these sums.

40. LIMITATION OF ACTIONS

1/ Any action relating to multimodal transport under the provisions of this Proclamation shall be time-barred if judicial proceedings have not been instituted within a period of two years.

2/ However, if notification in writing, stating the nature and main particulars of the claim, has not been given within six months after the day when the goods were delivered or, where the goods have not been delivered, after the day on which they should have been delivered, the action shall be time-barred at the expiry of this period.

፫/ የይርጋ ጊዜው መታሰብ የሚጀምረው ዕቃዎቹን በሙሉ ወይም በከፊል ካሰረከበበት ቀን ቀጥሎ ካለው ቀን፣ ወይም ርክክብ ያልተደረገ ከሆነ ርክክቡ መደረግ ከነበረበት የመጨረሻ ቀን ቀጥሎ ካለው ቀን ጀምሮ ነው።

፬/ ይርጋ በሚታሰብበት በማናቸውም ጊዜ ውስጥ ግዴታ እንዲፈጽምለት የተጠየቀው ሰው ለባለሙያ ተገቢውን መግለጫ በመስጠት የይርጋ ጊዜውን ለማራዘም ይችላል። ይህ ጊዜ ሌላ መግለጫ በመስጠት በተጨማሪ ሊራዘም ይችላል።

፭/ አግባብ ባለው ሕግ መሠረት ኃላፊ የተባለው ሰው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩ ላይ የተመለከተው የይርጋ ጊዜ ቢያልፍም በበኩሉ ለመጠየቅ የሚችለው የካሣ ጥያቄ ካሣውን ለጠየቀው ሰው የካሣ ክፍያውን ከፈፀመበት ቀን ወይም ካሣ የቀረበበት በመሆኑ የፍርድ ቤት መጥሪያ ከደረሰበው ቀን በኋላ ባሉት ፺ ቀናት ውስጥ ክሱን ከመሠረተ ነው።

፵፩. የዳኝነት ስልጣን

ከመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ጋር በተገናኘ የሚኖረው የፍ/ቤት ክርክር ከሣሽ በመሰለው ሃሳብ መሠረት ስልጣን ያለው ፍ/ቤት በሚገኝበት ቀጥሎ ከተመለከቱት ቦታዎች በአንዱ ክስ ሊመሰርት ይችላል።

ሀ/ በተከሣሽ መደበኛ የንግድ ሥራ ማከናወኛ ቦታ፣ ይህ በሌላ ጊዜ አዘውትሮ በሚኖርበት ቦታ፣

ለ/ ተከሣሹ የንግድ ቦታ ወይም ቅርንጫፍ ወይም ውሉ እንዲፈፀም የተደረገበት ወኪል የሚኖርበት ከሆነ የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ውሉ በተፈፀመበት ቦታ፣

ሐ/ ዕቃዎቹን በመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ለማንጓዝ በኃላፊነት የተሰጠበት ወይም የማስረከቢያ ቦታ፣

መ/ በመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ውሉ መሠረት ለዚህ ዓላማ በሚል በመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ውሉ ላይ በተጠቀሰ ማናቸውም ቦታ።

3/ The limitation period commences on the day after the day on which the multimodal transport operator has delivered the goods or part thereof or, where the goods have not been delivered, on the day after the last day on which the goods should have been delivered.

4/ The person against whom a claim is made may at any time during the running of the limitation period extend that period by a declaration in writing to the claimant. This period may be further extended by another declaration .

5/ A recourse action for indemnity by a person held liable under the relevant Law may be instituted even after the expiration of the limitation period provided for in sub-article 1 of this Article if instituted within 90 days commencing from the day when the person instituting such action for indemnity has settled the claim or has been served with process in the action against himself.

41. JURISDICTION

In judicial proceedings relating to multimodal transport under the provisions of this Proclamation , the plaintiff, at his option, may institute an action in a court which is competent and within the jurisdiction of which is situated one of the following places:-

(a) the principal place of business or, in the absence thereof, the habitual residence of the defendant, or

(b) the place where the multimodal transport contract was made, provided that the defendant has there a place of business, branch or agency through which the contract was made, or

(c) the place of taking the goods in charge for multimodal transport or the place of delivery, or

(d) any other place designated for that purpose in the multimodal transport contract and evidenced in the multimodal transport document.

ክፍል ስድስት
ተጨማሪ ድንጋጌዎች

፵፪. ፈራሽ የውል ቃሎች

፩/ የዚህን አዋጅ ድንጋጌዎች በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ የሚቃረኑ የውል ቃሎች ተፈጻሚነት አይኖራቸውም። የእነዚህ የውል ቃሎች ተፈጻሚ አለመሆን የሌሎቹን የውል ድንጋጌዎች ፈራሽ አያደርግም።

፪/ ለእቃዎቹ የሚገባውን የመድን ውል ለመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኑ ጥቅም እንዲሆን መብት የሚያስተላልፍ ወይም ሌላ ማናቸውም የውል ድንጋጌ በሕግ ፊት ውጤት አይኖረውም።

፵፫. ኃላፊነትን ወይም ግዴታን ስለመጨመር

የአንቀጽ ፵፬ ድንጋጌዎች ቢኖሩም የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኑ ከዕቃ አስረካቢው ጋር በመስማማት በዚህ አዋጅ የተጣሉበትን ኃላፊነቶችና ግዴታዎች ሊጨምር ይችላል።

፵፬. የዚህን አዋጅ ድንጋጌዎች በአስገዳጅ ሁኔታ ተፈጻሚ ስለማድረግ

የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ሰነዱ በዚህ አዋጅ ድንጋጌዎች ላይ የተመሰረተና አዋጅንም የሚቃረን የውል ቃል ካለ ዋጋ እንደማይኖረው፤ ይህም የዕቃ አስረካቢውን ወይም የተረካቢውን መብትና ጥቅም በእጅጉ የሚጎዳ እንደሚሆን የሚገልጽ ጽሑፍ መያዝ አለበት።

፵፭. የዚህን አዋጅ ድንጋጌዎች አለማክበር ስለሚያስ ከትለው ቅጣት

ባለመብቱ እቃዎቹን በአንቀጽ ፵፪ መሠረት ፈራሽ እንዲሆን በተደረገ የውል ቃል የተነሣ ወይም በአንቀጽ ፵፬ ላይ በተጠቀሰው መሠረት ማስገባት ያለበትን ጽሑፍ ቀሪ በማድረግ የተነሣ ኪሣራ ቢደርስበት ባለመብቱ በዚህ አዋጅ ድንጋጌዎች መሠረት ለጠፋ ወይም ለተጎዱ ወይም ለዘገዩ እቃዎች ሊከፈለው እስከሚገባው የካሣ መጠን ድረስ የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት አከናዎኑ ካሣ የመክፈል ግዴታ አለበት።

PART SIX
SUPPLEMENTARY PROVISIONS

42. INVALID STIPULATIONS

- 1/ Any stipulation in multimodal transport contract or multimodal transport document shall be null and void to the extent that it derogates, directly or indirectly, from the provisions of this Proclamation. The nullity of such a stipulation shall not affect the validity of other provisions of the contract or document of which it forms a part.
- 2/ A clause assigning benefit of insurance of the goods in favour of the multimodal transport operator or any similar clause shall be null and void.

43. INCREASING OF RESPONSIBILITY OR OBLIGATIONS

Notwithstanding the provisions of Article 44, the multimodal transport operator may with the agreement of the consignor increase his responsibilities and obligations under this Proclamation.

44. MANDATORY ADHERENCE TO THE PROVISIONS OF THIS PROCLAMATION

The multimodal transport document shall contain a statement that the multimodal transport is subject to the provisions of this Proclamation which nullify any stipulation derogating there from to the detriment of the consignor or the consignee.

45. SANCTIONS FOR NON-COMPLIANCE WITH THE PROVISION OF THIS PROCLAMATION

Where the claimant in respect of the goods has incurred loss as a result of a stipulation which is null and void by virtue of Article 42, or as a result of the omission of the statement referred to in Article 44, the multimodal transport operator must pay compensation to the extent required in order to give the claimant compensation in accordance with the provisions of this Proclamation for any loss of or damage to the goods as well as for delay in delivery. The multimodal transport operator must, in addition, pay compensation for costs incurred by the claimant for the purpose of exercising his right.

፵፮. አዋጅ የሚወጣበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል።

አዲስ አበባ ነሐሴ ፳፱ ቀን ፲፱፻፺፱ ዓ.ም.

ግርማ ወልደጊዮርጊስ

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ፕሬዚዳንት

46. Effective Date

This Proclamation shall come into force up on Publication in the Federal Negarit Gazeta.

Done at Addis Ababa, this 4th day of September, 2007

GIRMA WOLDEGIORGIS

PRESIDENT OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA